

prima instanță: S. Lazari
instanța de apel: V.Pruteanu, A.Gavrilița, L.Popova

dosarul nr. 3ra-847/15

ÎNCHEIERE

10 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Iulia Sîrcu

Judecătorii: Ion Druță, Iurie Bejenaru,

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de Serviciul de Informație și Securitate al Republicii Moldova,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Palețki Maxim împotriva Serviciului de Informație și Securitate al Republicii Moldova privind anularea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de Serviciul de Informație și Securitate al Republicii Moldova, fiind menținută fără modificări hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 02 iunie 2014 și hotărîrea suplimentară a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 01 august 2014,

c o n s t a t ă

La 25 aprilie 2013, reclamantul Palețki Maxim a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului de Informație și Securitate al Republicii Moldova privind anularea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 26 decembrie 2012, a fost respins ca fiind neîntemeiat recursul SIS și a fost menținută hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2012, prin care s-a declarat ilegal refuzul SIS și s-a dispus a obliga instituția să calculeze și să achite în beneficiul lui Palețki Maxim compensația lunară în proporție de 80 % din salariul lunar conform ultimei funcții deținute pentru gradul II de invaliditate, începînd cu data de 30 noiembrie 2010.

La data de 14 ianuarie 2013, reclamantul a remis prin intermediul oficiului poștal hotărîrea instanței de judecată pentru executare. Prin ordinul Directorului SIS nr.5 din 1 februarie 2013 privind punerea în aplicare a hotărîrii instanței de judecată, completat prin ordinul nr. 7 din 07 februarie 2013, s-a decis micșorarea sumei inițiale de compensare cu suma pensiei, motivîndu-se acest fapt prin prevederile Legii nr. 278-XIV din 11 februarie 1999 privind modul de recalculare a sumei de compensare a pagubei cauzate angajaților în urma mutilării sau a altor vătămări ale

sănătății în timpul exercitării obligațiunilor de serviciu.

Consideră reclamantul că, pct.2 și pct.3 din ordinul emis sunt contrare deciziei Curții Supreme de Justiție din 26 decembrie 2012 și hotărârii Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2012. Cît privește Legea nr.278-XIV din 11 februarie 1999 privind modul de recalculare a sumei de compensare a pagubei cauzate angajaților în urma mutilării sau a altor vătămări ale sănătății în timpul exercitării obligațiunilor de servicii, aceasta nu este aplicabilă speței în cauze, deoarece instanțele de judecată au hotărât definitiv și irevocabil, că în temeiul art.55 alin.(5) din Legea nr. 170-XVI din 19 iulie 2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate, plata compensației lunare pentru invaliditatea survenită în legătură cu exercițiul funcției, iar invaliditatea survenită în legătură cu exercițiul funcției nu presupune neapărat un accident de muncă, boală profesională sau pierderea întreținătorului. Acest fapt rezultă inclusiv din prevederile art.25 din Legea nr. 170-XVI din 19 iulie 2007, care definește instituția de exercițiu al funcției. Potrivit art. 55 (6) din Legea nr. 170-XVI din 19 iulie 2007, pensia de invaliditate și alte tipuri de pensii stabilite pînă sau după pierderea capacității de muncă nu se includ în calculul compensației de la alin.(5). Această lege este una specială care se aplică nemijlocit ofițerilor de informații și securitate și are prioritate în raport cu alte legi.

Susține reclamantul că, în cadrul litigiului pe care l-a avut anterior cu SIS, a solicitat o compensație lunară, raportată la salariul lunar conform ultimei funcții deținute pentru invaliditatea survenită în legătură cu exercițiul funcției ofițerului de informații și securitate, iar instanțele de judecată naționale s-au expus favorabil în acest sens și au admis această pretenție integral prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2012 și decizia Curții Supreme de Justiție din 26 decembrie 2012.

Prin urmare, SIS nu are nici un drept de a micșora compensația, or instanțele de judecată s-au expus clar că compensația lunară este în proporție de 80 % din salariul lunar conform ultimei funcții deținute.

Prin răspunsul SIS nr.P-153/13 din 29 martie 2013 a fost respinsă cererea prealabilă adresată Serviciului de Informație și Securitate al Republicii Moldova la 5 martie 2013.

Solicită reclamantul anularea pct.2 și pct.3 din ordinul Directorului Serviciului de Informații și Securitate nr.5 din 01 februarie 2013, încasarea din contul Serviciului de Informații și Securitate al R. Moldova prejudiciul moral în sumă de 10 000 lei și cheltuielile de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 02 iunie 2014 acțiunea a fost admisă parțial.

S-a dispus anularea pct.2 și pct.3 din ordinul Directorului Serviciului de Informații și Securitate nr.5 din 01 februarie 2013 „Privind punerea în aplicare a hotărîrii instanței de judecată” (completat prin Ordinul nr.7 din 07 februarie 2013),

în rest pretențiile au fost respinse.

Prin hotărîrea suplimentară a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 01 august 2014 s-a dispus încasarea din contul Serviciului de Informații și Securitate al R. Moldova în beneficiul lui Palețki Maxim cheltuielile suportate pentru asistența juridică în mărime de 1 000 lei, cheltuielile pentru corespondența în mărime de 36 lei, în total 1 036 lei.

Ne fiind de acord cu soluția primei instanțe, Serviciul de Informații și Securitate al R. Moldova a declarat apel la data de 09 iunie 2014 și apel motivat la 17 decembrie 2014, solicitînd casarea hotărîrii primei instanțe, în partea în care pretențiile reclamantului au fost admise, cît și a hotărîrii suplimentare din 01 august 2014, cu emiterea unei noi hotărîri de respingere integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2015 a fost respins apelul declarat de Serviciul de Informații și Securitate al R. Moldova, fiind menținută fără modificări hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 02 iunie 2014 și hotărîrea suplimentară a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 01 august 2014.

S-a încasat de la Serviciul de Informații și Securitate în folosul lui Palețki Maxim cheltuielile suportate pentru asistența juridică la examinarea pricinii în ordine de apel în mărime de 500 (cinci sute) lei.

La emiterea deciziei instanța de apel a reținut că, ordinul în partea contestată este emis contrar legii, cu încălcarea dreptului pretins de Palețki Maxim.

Dreptul lui Palețki Maxim de a beneficia de compensație lunară începînd cu data de 30.11.2010 în proporție de 80 % din salariu lunar conform ultimei funcții deținute pentru gradul II de invaliditate este recunoscut prin hotărîrea irevocabilă a Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2012 (f.d.4-8).

Conform art. 123 alin.(2) CPC, faptele stabilite printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă într-o pricină civilă soluționată anterior în instanța de drept comun sau în instanța specializată sînt obligatorii pentru instanța care judecă pricina și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte pricini civile la care participă aceleași persoane.

Cît privește modul de calcul a sumei de compensare care urmează a fi achitată, întru executarea hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 18.06.2012, acesta este prevăzut de Legea specială nr.170-XVI din 19.07.2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate cu modificările ulterioare.

Conform art. 1 alin.(1) din Legea nr.170-XVI din 19.07.2007, legea în cauză reglementează statutul juridic al ofițerului de informații și securitate din Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova (denumit în continuare ofițer de informații), stabilește modul de îndeplinire a serviciului special prin contract în funcția de ofițer de informații, regimul disciplinar, drepturile, obligațiile, interdicțiile, protecția și răspunderea lui.

Conform art.55 alin.(6) al Legii nr.170 din 19.07.2007, pensia de invaliditate și alte tipuri de pensii stabilite pînă sau după pierderea capacității de muncă nu se includ în calculul compensației de la alin.(5).

Prin urmare, ordinul nr. 5 din 01.02.2013 în partea contestată diminuează dreptul reclamantului recunoscut prin hotărîrea judecătorească irevocabilă, ceea ce și a servit drept temei pentru anularea acestuia.

Cît privește hotărîrea suplimentară din 01.08.2014, aceasta a fost emisă în conformitate cu art.250 CPC. La pronunțarea hotărîrii din 02.06.2014 instanța de fond, nu s-a expus asupra compensării cheltuielilor de judecată, inclusiv și de asistență juridică suportate de reclamantul Palețki Maxim.

Astfel, instanța de apel a invocat că, hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 02 iunie 2014 și hotărîrea suplimentară a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 01 august 2014 sunt legale și întemeiate.

La 17 aprilie 2015, Serviciul de Informație și Securitate al Republicii Moldova a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 02 iunie 2014 și hotărîrii suplimentare a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 01 august 2014, cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea să fie respinsă.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2015 a fost expediată în adresa lui Palețki Maxim la 24 februarie 2015, nefiind stabilită data recepționării acesteia.

În circumstanțele relevante, instanța de recurs consideră că recursul declarat de către Palețki Maxim se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

În motivarea recursului se invocă că atît instanța de apel, cît și prima instanță nu au constatat și elucidat toate circumstanțele pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material.

Mai invocă că, instanța de apel similar primei instanțe, nu a aplicat prevederile legale, inclusiv analogice, care urmau a fi aplicate și le-a interpretat eronat, în special art. 1 alin. (2), art. 2 alin. (2) și art. 3 din Legea nr. 278 din 11.02.1999, prevederile art.2 și alte prevederi relevante ale Legii asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale nr.756-XIV din 24.12.99, art. 25 alin. (2) și (3) din Legea nr. 780 din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, art. 2 din Legea nr. 821 din 24 decembrie 1991 privind protecția socială a invalizilor (în vigoare la data examinării cauzei), definirea noțiunii „dizabilitate” în sensul Legii nr. 60 din 30.03.2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități etc.

Instanța de apel a perpetuat aceste încălcări, evitînd să se expună asupra aplicării/neaplicării, interpretării corecte etc.

Nu în ultimul rînd, menționează recurentul că, pentru a respecta dreptul la protecție socială din partea statului, în cazul survenirii invalidității și pierderii, ca

urmare a acestui fapt, a mijloacelor de subzistență, în conformitate cu prevederile art. 47 din Constituție, a fost instituită prin lege obligația statului de a achita cetățeanului o pensie de invaliditate, iar în anumite cazuri și o anumită compensație. Toate acestea au menirea de a substitui mijloacele financiare pe care persoana le-ar fi obținut (salariul), în cazul în care nu survenea invaliditatea, și nu de a-l îmbogăți fără justă cauză. În cazul intimatului Palețki Maxim, statul, prin intermediul SIS, în conformitate cu Legea nr. 1544/1993, i-a stabilit pensie de invaliditate, achitată din bugetul de stat în cuantum de 55% din drepturile salariale de care acesta avea dreptul. În temeiul hotărârii instanțelor de judecată, i-a fost stabilită o compensație în cuantum de 80% din drepturile salariale, achitată de asemenea din bugetul de stat. Ținând cont de prevederile Legii nr. 278/1999, din suma compensației firesc a fost exclus cuantumul pensiei de invaliditate.

O astfel de abordare nu se regăsește în legislația națională, iar acceptarea ei ar încălca principiile echității și egalității, deoarece alte persoane care au dreptul la pensie de invaliditate și de sume de compensare prevăzute de legislație nu beneficiază de sume care în cuantum total depășesc drepturile salariale pe care le-ar fi avut dacă continua să activeze.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Serviciul de Informație și Securitate al Republicii Moldova, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizând actele cauzei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că, argumentele recurentului se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei, iar argumentele invocate în recursul declarat de către Serviciul de Informație și Securitate al Republicii Moldova, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă

în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe când, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse, or recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Serviciul de Informație și Securitate al Republicii Moldova ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Recursul declarat de către Serviciul de Informație și Securitate al Republicii Moldova, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Ion Druță

Iurie Bejenaru